

Revista

Regió7

DIRECTOR: MARC MARCÉ I CASAPONSA.
EMPRESA EDITORA: EDICIONS INTERCOMARCALS SA.

Basar
Per a la feina o per al relax? **9**

Reportatge
Venda de quilowatts
Energia casolana **6**

Reportatge
Unamuno. L'ànima centralista del pensador **7**

Salut
El perill del plom **8**

Viatges
Tel-Aviv. Ordre, contrastos i religió **11**

Quan el Bages feia pinya per la llibertat

UNA EXPERIÈNCIA INÈDITA A TOT L'ESTAT VA OBRIR CAMÍ EN LA LLUITA DEMOCRÀTICA

ARXIU PRIVAT IGNASI PERRAMON/CONXITA PARCERISAS

vilarmau@vilarmau.com
www.vilarmau.com

vilarmau i freixa

Des del 1927 al vostre servei

RECANVIS AUTOMOCIÓ - INDÚSTRIA

MANRESA C/ Sallent, 97-103 - Polígon Els Dolors - Tel. 93 874 40 61 BERGA C/ Rasa del Canyet, 20 - Tel. 93 822 00 30

La plataforma unitària, de la qual s'han celebrat recentment els 40 anys de la fundació, va tenir un paper clau, després de quatre dècades de dictadura franquista, en l'assoliment de les llibertats a Catalunya, i a nivell local va permetre la democratització de les institucions. L'autor del llibre centrat en el moviment al Bages ho explica. Per **Oriol Luján**

ASSEMBLEA DEL BAGES LA LLUITA A L'OMBRA

ORIO LUIJÁN

SANTA MARIA DE CAMPS

L'església acull la fundació de la plataforma bagenca

▶ Al voltant d'una seixantena de persones es van aplegar el març del 1971 a l'església de Santa Maria de Camps (Fonollosa), cedida pel rector Jordi Canamases, a la primera sessió plenària de l'Assemblea del Bages. Hi acudiren membres del PSUC, CPP, CCOO, UDC, Partit Carlí, sectors dels moviments catòlics i representants de la societat civil. També hi va ser Joan Colomines, del Front Nacional de Catalunya i com a representant de l'Assemblea de Catalunya. En l'acte, que es va celebrar amb temor de ser descoberts, possiblement es va parlar del document «Cap a l'Assemblea de Catalunya», aprovat el mes anterior.

ARXIU PRIVAT IGNASI PERRAMON-CONXITA PARCERISAS

El 7 de novembre passat es compliren 40 anys de la fundació de l'Assemblea de Catalunya, una efemèride que ha transcendit poc, més enllà d'una exposició a Vic o de la trobada a l'església de Sant Agustí de Barcelona, en la qual un miler de persones reivindicaren un dels punts assemblearis encara pendent d'aconseguir: el dret d'autodeterminació. L'oblit social no es correspon a la transcendència que la plataforma unitària va tenir arreu del país per a l'assoliment de les llibertats després de quatre dècades de dictadura franquista. Ho demostren llibres recentment apareguts, com *El pacte per la llibertat. L'Assemblea del Bages (1971-1979)* (Zenobita Edicions, 2011), que dijous serà presentat al Museu d'Història de Catalunya, a Barcelona.

L'Assemblea de Catalunya va unir partits polítics, entitats, sindicats i societat civil en els últims anys del franquisme i en la Transició. A tot l'Estat no hi va haver una experiència amb tanta trajectòria com aquesta ni tampoc amb la seva incidència, ja que transcendí arreu del Principat amb la fundació de nuclis comarcals i municipals, especialment després de la mort de Francisco Franco, el novembre del 1975, i amb el lema «Llibertat, Amnistia i Estatut d'Autonomia» com a bandera. El cas de la comarca del Bages no en va ser una excepció. El nucli que s'hi establí es va crear el març del 1971, abans de la fundació de l'Assemblea de Catalunya. L'Assemblea del Bages no tan sols va ser un dels primers nuclis comarcals i locals de funcionar, sinó que va ser el primer -amb el permís de la delegació egarenca, formada a principi del 1971. Així mateix, va tenir un funcionament força autònom i una de les trajectòries més importants en el si de la plataforma catalana.

Aquesta efervescència tan prematura va ser possible gràcies a la maduresa del moviment antifranquista manresà. En plantejar-se la formació d'una entitat com l'Assemblea de Catalunya després de la tanca d'intel·lectuals a Montserrat el desembre del 1970, els principals protagonistes ja es coneixien i de seguida va ser possible la seva fundació. Aquestes circumstàncies s'expliquen gràcies als contactes que s'havien anat teixint a la dècada del 1960 amb experiències com Art Viu -un col·lectiu artístic que va obrir la porta al debat polític, social i cultural- i les Rutes del Jovent, organitzades des

del moviment d'Església, que també van permetre crear espais de debat que uniren diferents sensibilitats. Tampoc no podem oblidar la renovació dels partits polítics a Manresa, com el PSUC, que va ressorgir amb força el 1967, o la Comissió per a la Promoció Política (CPP) -antecedent de la Unió Socialista del Bages- l'any 1970, a més d'altres formacions com UDC, amb Xavier Sitjes al capdavant, o el Partit Carlí, amb el callussenc Josep Badia com a secretari general. L'Assemblea del Bages va estar impulsada pel nucli de Manresa i, tot i la participació a l'inici de gent de comarques, no van començar a tenir importància fins a final del 1973 i sobretot a partir del 1976, quan apareguren els nuclis locals als pobles sota el nom d'Assemblees Democràtiques i el nucli bagenca passà a dir-se Assemblea Democràtica del Bages.

Els primers anys de l'Assemblea

Més enllà de la celebració de sessions permanents com les que van tenir lloc a l'església de Camps (Fonollosa), el març del 1971, i la de l'església de Fals (Fonollosa), l'abril del 1973, els primers anys de l'Assemblea del Bages es caracteritzaren per accions de poca transcendència social i de lluita a l'ombra. Experiències com l'organització d'una campanya a favor dels candidats no oficials en les eleccions a procuradors a Corts pel terç familiar el setembre del 1971 demostraven l'importància de la plataforma, però també la seva fragilitat. Gràcies a la feina feta, els dos candidats no oficials s'imposaren a Manresa als oficials -entre els quals, Samaranch-, encara que els resultats no tingueren transcendència, perquè en el còmput total de vots de la província venceren els afins al règim. La campanya d'oposició va tenir el suport de la CPP -malgrat algunes discussions internes- i el nucli pujolista local, i el PSUC se'n va desmarcar denunciant la participació a les eleccions com una acceptació de les estructures del règim franquista.

Sovint s'ha vist l'Assemblea de Catalunya com un òrgan unitari que no presentà fissures fins a la Transició, amb la preeminència dels partits en sortir a la llum pública. En el cas bagenca, casos com l'esmentat demostren que de desavinences n'hi hagueren des de l'inici. Els unia la lluita contra el franquisme i l'anhel de llibertat, però les vies per accedir-hi no sempre eren coincidents. Tampoc no era fàcil lluitar en un context de repres-

VILLAPLANA / ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE MANRESA

VILLAPLANA VARGAS / ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE MANRESA

▶ **IMATGES PER A LA HISTÒRIA** 1 Joan Badia, davant de tot a l'esquerra; Ignasi Perramon, darrere seu al mig; i Hermínia Torra, a dalt de tot a la dreta, a la sortida del judici al Tribunal d'Ordre Públic l'any 1975. Foren absolts, després d'haver estat detinguts l'any 1973, juntament amb Jaume Perramon. 2 Presa de possessió de Ramon Roqueta com a nou alcalde el novembre del 1975, sota la mirada de Ramon Soldevila, que deixava el càrrec per ser sotsgovernador de la província de Barcelona i després d'haver proposat la concessió de la Medalla d'Or de la ciutat a personalitats implicades amb el franquisme. 3 Recollida de signatures per aconseguir l'amnistia, a la plaça de Sant Domènec, a principi del 1976. A la dreta, Rosario Ramos, Francesc Padullés i Lluís Maruny, del PSUC

L'Assemblea del Bages va ser el primer nucli local i comarcal de funcionar i un dels que van tenir una trajectòria més important al país

sió com el d'una dictadura, on el risc de les detencions era quotidià. En el cas bagenc destacaren, l'abril del 1973, les de Joan Badia, Hermínia Torra, Jaume Perramon i Ignasi Perramon, vinculats a la Comissió de Solidaritat, una entitat d'ajuda als presos polítics i als seus familiars. L'any 1975 van ser jutjats, però se'ls absolgué. D'altra banda, Ramon Majó també va ser detingut l'any 1973, en el si de la coneguda detenció dels 113, després d'una reunió de l'Assemblea de Catalunya a l'Església de Santa Maria Mitjancer de Barcelona. Majó, com Badia, va ser torturat. Casos com aquests mostren el risc que corrien els que s'exposaven a lluitar contra la dictadura, amb una repressió que s'aplicava de forma implacable. Al mateix temps, però, les detencions provocaven onades de solidaritat i contribuïen a donar a conèixer la tasca de l'Assemblea.

La Transició a Manresa

La tardor del 1975 va ser una època moguda a Manresa, amb una repressió duríssima que implicà prop de 25 persones del moviment antifranquista local i el canvi al capdavant del consistori, amb l'arribada de Ramon Roqueta. La mort del dictador marcà l'inici de la Transició, un període en el qual va ser determinant l'experiència de lluita de

l'Assemblea i la mobilització ciutadana per tal d'aconseguir la democràcia.

Un exemple que es produí a Manresa, però també en altres ciutats catalanes amb implantació de l'Assemblea de Catalunya, va ser la demanda d'amnistia. El 7 de gener del 1976 va tenir lloc un ple municipal concorregut, ja que moltes persones hi van acudir fent pressió en favor de la moció que havia impulsat el regidor Joan Ignasi Majó Grau. Membres del PSUC i gent procedent dels moviments d'Església ja s'havien manifestat a la plaça Sant Domènec, recollint firmes en favor de l'amnistia. Inicialment el consistori se'n va desentendre. Malgrat això, noves iniciatives ciutadanes seguiren pressionant fins que, finalment, l'Ajuntament no tingué més sortida que aprovar la petició.

Aquest i altres casos mostren la importància de l'Assemblea a nivell local per assolir la democratització de les institucions. La mobilització ciutadana hi contribuï notoriament. En són exemples la manifestació l'abril del 1976 de 800 persones reclamant un Ajuntament democràtic o la celebració de la Diada d'aquell any, amb l'assistència de 3.000 persones al pavelló del Congost. Amb les eleccions de juny del 1977 hi va haver un punt d'inflèxió. Les llibertats començaren a arribar, els partits anaren guanyant pes i notorietat, mentre l'Assemblea va quedar en un segon pla. Així, la seva desaparició a Catalunya arribà a nivell formal el novembre del 1977 -malgrat que oficialment s'allargués fins al 1982-, mentre que a comarques va tenir més vida. Les últimes reunions de l'Assemblea del Bages daten del 1978.

El primer treball exhaustiu

▶ **L'ASSEMBLEA DEL BAGES. EL PACTE PER LA LLIBERTAT (1971-1979)**. Editat per Zenobita Edicions, el treball del periodista i historiador Oriol Luján (Navarcles, 1984) -que signa aquest reportatge- és el primer que recull de manera exhaustiva, amb les seves llums i les seves ombres, el naixement i la desaparició d'una plataforma amb vocació unitària que va manifestar com una de les seves principals particularitats la capacitat aglutinadora de partits i moviments situats en espais allunyats de l'espectre polític en la lluita per la democràcia. El llibre és resultat del treball de final de carrera de Luján, llicenciat

en Periodisme i en Història per la Universitat Autònoma de Barcelona. Actualment, el navarrclí, que va treballar a Regió7, forma part de l'Associació Memòria i Història de Manresa, i ha integrat l'equip de recerca de la primera temporada de l'Espai Memòries del Museu Comarcal de Manresa.

El volum, editat per Zenobita i prologat per la historiadora manresana Gemma Rubí, ressegueix l'itinerari cronològic de l'Assemblea, des del naixement, enguany fa quaranta anys, fins a la dissolució, que va tenir lloc de forma oficial el 1982 però, a efectes pràctics, es va fer el novembre del 1977. La principal font d'informació per a Luján va ser el fons cedit per Xavier Sitjes a l'Arxiu Comarcal de Manresa, així com les entrevistes realitzades a protagonistes dels fets relatats, com ara Joan Badia, Josep Cònsola, Ramon Majó, Josep Huguet, Emili Martínez, Ignasi Perramon i Teresa Vilajeliu, entre d'altres.

El llibre, amb una mirada renovadora del moviment, es va presentar a Manresa el 16 de desembre, i l'endemà a Navarcles. Aquest proper dijous, 19 de gener, es posarà de llarg al Museu d'Història de Catalunya, a Barcelona (plaça de Pau Vila, 3). La presentació de la publicació anirà a càrrec del president de l'Associació Memòria i Història de Manresa, Joaquim Aloy. A més, a l'acte, organitzat pel Memorial Democràtic, també hi intervindrà, a banda de l'autor, el recent nomenat director d'aquesta institució, Jordi Palou.

Tens molts punts al teu costat

Manresa Bus

Compra aquí els títols multiviatge T-10 i T-Mes del Bus Manresa

<p>Manresa Bus C/ Arles, 15. Polígon Industrial Els Dokors</p> <p>Estació d'Autobusos Sant Antoni MF Claret</p> <p>Estanc 14. Alps Albani Amargós, 13</p> <p>Estanc 13. Barcelona 54 Borrellera, 54</p> <p>Estanc 21. La Font St. Cristòfol, 39</p> <p>Llibreria Aranzaz Avda. Sureda 51 - 33</p>	<p>Estanc 22. La Parada Bloc 10 La Parada C/ Josep Miler</p> <p>Estanc 01. Joan Prat C/ra Port Vilanova, 100</p> <p>Club Nàutic Manresa Viala / Barzanegre 1</p> <p>Estanc 20. Pedro Ginebra St. Maurici, 39</p> <p>Estanc Ampans Hospital St. Joan de Déu</p>	<p>Estanc Ampans Centre Hospitalari</p> <p>Estanc Calterera Totom Premi de Majú Jocs 5</p> <p>Herboristeria Maurici Mesege Angel Galcerà, 19</p> <p>Caramel's Pompany Fabra, 2</p> <p>Galeries La Casa</p> <p>Llibreria Rahirra Rim, 24</p>	<p>Estanc Benillure C/ra Santpedor, 114</p> <p>Estanc 18. Sackosa Sackosa, 28</p> <p>Papereria PINK Francisco Maragot, 18</p> <p>Llibreria Bases Bases de Manresa, 68</p> <p>Estanc 12. Bonavista C/ra Santpedor, 5</p> <p>Estanc 11. Nadal Vilanova, 77</p>	<p>Estanc 3 Solernosa, 38</p> <p>Papereria Els Colors Font dels Capellans, Bloc 19 Llanes, 6</p> <p>Llibreria Bages Plaça Bages, 3</p> <p>Estanc Busquets C/ra Vc, 28</p>
---	---	---	--	---

Plat de servei

Ajuntament de Manresa

més informació a: www.manresabus.com

ARXIU PRIVAT IGNASI PERRAMON - CONXITA PARCERISAS

▶ **IMATGES PER A LA HISTÒRIA** ■ Públic assistent a l'acte de la Diada del 1976 al pavelló del Congost, que va tenir lloc el 10 de setembre per afavorir la participació a la manifestació de Sant Boi l'endemà. Al voltant de 3.000 persones van assistir a la concentració més multitudinària de la Transició a Manresa, que va acabar amb la detenció del carlí Josep Badia -durant dos dies- per demanar un minut de silenci pel jove Jesús María Zabala, mort per un tret de la Guàrdia Civil. ■ Reunió a l'ajuntament de Manresa per a la revisió del Pla d'Ordenació Urbana, el 16 de novembre del 1977. A la fila superior es distingeixen Ignasi Perramon (PSAN), Pere Oms i Marcel·lí Lobet (CDC), Joan Cornet (PSC), Ramon Majó i Lluís Maruny (PSUC). ■ Primer ple del consistori democràtic, el 27 d'abril del 1979. D'esquerra a dreta se situen Teresa Vilajeliu (PSC), Francesc Padullés (PSUC), Josep Maria Vives (CiU), Jordi Marsal i Joan Cornet (PSC), Ramon Majó (PSUC), Ramon Puig (PSC) i Pere Oms (CiU). D'aquesta forma, els antics poders provinents del franquisme deixaven l'Ajuntament i els 25 nous regidors, escollits democràticament, representaven majoritàriament sigles que havien format part de l'Assemblea o altres instàncies de lluita antifranquista

UN LLEGAT QUE ES VA MANTENIR EN LA TRANSICIÓ

■ Les eleccions de juny del 1977 van tenir un doble efecte. D'una banda van suposar la traducció en vots del pes que tenien les forces que integraven l'Assemblea, i de l'altra van evidenciar la importància que aquestes formacions havien pres en els últims mesos en detriment de la plataforma unitària. Per això, com dèiem, els principals partits que formaven l'Assemblea de Catalunya van aprovar la seva dissolució el novembre del 1977, tot i que oficialment la plataforma unitària va seguir fins al 1982. A nivell bagenc, l'Assemblea va tenir continuïtat almenys fins al 1978, però prengueren el relleu d'aquesta trajectòria de lluita unitària altres moviments i entitats com la Comissió de Política Municipal (CPM).

Arreu de Catalunya es van formar plataformes sota noms com el de la Comissió de Política Municipal (CPM), que aplegava les forces de tradició democràtica que havien lluitat amb l'Assemblea de Catalunya. A nivell local serviren per gestionar el municipi amb l'Ajuntament fins a la celebració de les primeres eleccions municipals, l'abril del 1979. Després dels comicis del 1977, en els quals les forces que integraven la plataforma unitària obtingueren la majoria de vots, una representació de l'Assemblea Democràtica de Manresa va ser rebuda per l'alcalde Roqueta. L'acte serví per fer veure al consistori que la seva representativitat no tenia valor i que als partits polítics, legítims pel resultat de les votacions, els requeria una major quota de poder. Així es formà la CPM, amb membres del PSC, CDC, PSUC, UDC, Partit Carlí, PSAN i ERC, aquests tres últims encara il·legalitzats.

Unes circumstàncies similars es repetiren arreu del país i de la comarca del Bages. La peculiaritat de Manresa és que la força i la trajectòria del moviment antifranquista va permetre que a la CPM s'hi integrassin també aquests partits encara il·legals i l'Ajuntament els va acceptar com a interlocu-

tors vàlids, perquè ja no podia actuar sense considerar-los, al mateix temps, però, que aquestes formacions no tenien prou força per desbancar les institucions del règim. Per la seva banda, l'Ajuntament va escollir alguns dels seus representants per formar una comissió delegada que establis els contactes amb la CPM. És evident que la iniciativa d'aquestes reunions requeria en el consistori, però les forces de tradició democràtica van tenir un paper clau en aquests darrers anys de la Transició, seguint el llegat de lluita de l'Assemblea. Sense anar més lluny, l'elaboració i l'aprovació del següent pressupost municipal ja es va dur a terme amb la participació d'aquests partits.

Entre d'altres fites, a Manresa, la CPM va intervenir decididament en la renovació del Pla General d'Ordenació Urbana, preservant la ciutat d'una major especulació urbana. El projecte que regia en aquells moments data del 1964 i s'havia de revisar abans del 1979. Així, Ajuntament i partits de l'oposició es van posar a treballar en aquest sentit a la tardor del 1977, juntament amb la intervenció de l'Institut Provincial d'Urbanisme de Barcelona. En aquest procés l'oposició va tenir un èxit considerable en influir de forma determinant en la configuració de l'equip que havia de dirigir la renovació del pla, ja que s'hi integraren persones vinculades al moviment de lluita democràtica local, com els arquitectes Quico Mestres -militant comunista- i Antoni Maria Baraut -de la Comissió de Defensa del Patrimoni i vinculat anteriorment a PSC-R- o l'enginyer industrial Josep Centelles -socialista. El camí cap al disseny del projecte no va estar exempt de dificultats ni crítiques, com les que s'aixecaren des de sectors conservadors locals que denunciaven la paràl·lització de les llicències d'obres i, paradàcticament, la intervenció d'uns partits que no consideraven legítims perquè no havien estat escollits en unes eleccions municipals.

Presa de possessió de l'equip que revisà el Pla General d'Ordenació Urbana, l'abril del 1978. Quico Mestres, al micròfon

Després dels comicis del 1977, en els quals les forces que integraven la plataforma unitària obtingueren la majoria de vots, una representació de l'Assemblea Democràtica de Manresa va ser rebuda per l'alcalde Roqueta

Les forces de tradició democràtica van tenir un paper clau en els darrers anys de la Transició, seguint el llegat de lluita de l'Assemblea

Malgrat tot, el nou Pla General d'Ordenació Urbana es va presentar a l'Ajuntament el juny del 1978. Entre les disposicions que incloïa destacava la reordenació dels plans municipals dels polígons industrials de Bufalvent i els Dolors, però per sobre de tot

es tractava d'un projecte que volia planificar adequadament el futur creixement de la ciutat i evitar especulacions a través de la delimitació de sòl urbà.

Els últims mesos de la Transició, a nivell local van estar marcats per l'arribada de les eleccions municipals, que van tenir lloc el 3 d'abril del 1979. A Manresa hi van concórrer vuit llistes liderades per Joan Cornet (PSC-PSOE), Ignasi Perramon (PSAN), Ramon Majó (PSUC), Conrad Planas (ERC), Josep Maria Vives (CDC-UDC), Agustí Garriga (Centristes-UCD), Ramon Cuitó (Agrupació d'Electors Independents de Manresa) i Fernando Pastor (FE-JONS). Els resultats van marginar els sectors més vinculats al règim anterior i van donar una àmplia majoria als partits que havien lluitat contra la dictadura i a favor de la democràcia. Va guanyar el PSC amb 8 regidors, seguit de CiU

VILLAPLANA VARGAS / ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE MANRESA

VILLAPLANA VARGAS / ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE MANRESA

E. VILLAPLANA / ARXIU HISTÒRIC COMARCAL DE MANRESA

LA PRESERVACIÓ DEL PATRIMONI

■ Una de les campanyes més fortes que portà a terme l'Assemblea Democràtica de Manresa va ser la demanda de preservació del patrimoni arquitectònic de la ciutat. En el si d'una societat amb uns ajuntaments no democràtics, l'especulació immobiliària era freqüent. La preocupació que generava aquesta situació arreu del Principat es traduí en la campanya de l'Assemblea de Catalunya «Salvem Catalunya per la democràcia», de l'any 1976. Així, se sol·licitaven unes institucions democràtiques com a garantia de prevenció d'especulacions i per tal d'assegurar la preservació del medi ambient. Les reivindicacions que es feren anaven encaminades a denunciar les agressions que hi havia arreu del territori amb projectes com l'abocador d'escombraries del Garraf o la implantació de la refinaria de Tarragona.

Aquestes propostes a Manresa es concretaren en la demanda de conservació del patrimoni arquitectònic, una lluita que ja feia anys que s'estava portant a terme, sobretot enfocada en l'edifici del Casino com a emblema de l'obra modernista d'Ignasi Oms i Ponsa. L'Assemblea del Bages es va implicar en la voluntat de preservar l'edifici i recuperar-lo per a la ciutat des de ben aviat. Ja el març del 1973 denuncià els interessos del Banc Condal, el principal accionista de l'edifici, que preveia fer-hi uns magatzems. En canvi, la plataforma unitària el defensava com un espai dedicat a les entitats locals. Amb aquest fi s'uniren a la lluita, sota la plataforma que tenia com a lema «Salvem el Casino», les primeres associacions de veïns de la ciutat, agrupacions d'artistes i altres entitats ciutadanes. Per exemple, a final del 1973 el Cercle Artístic va enviar una carta al director general de Belles Arts de Madrid en què li mostrava la inquietud que hi havia per la conservació de l'immoble.

En qualsevol cas, aquestes reivindicacions es van estendre a d'altres edificis i espais públics emblemàtics en perill de desaparició. A principi del 1976 un reportatge a la revista Canigó denunciava el mal estat de la casa Lluvià amb unes fotografies impactants que revelaven l'estat avançat d'envelliment

ARXIU/SALVADOR REDÓ

Imatge de la degradada torre Lluvià

A Manresa es va constituir el novembre del 1976 la comissió «Salvem Manresa per la democràcia», amb l'objectiu de conservar edificis emblemàtics de la ciutat com el Casino

La lluita de la ciutadania va ser constant, amb una recollida d'unes 7.000 firmes

de l'edifici i denunciaven una degradació premeditada que afavoria interessos immobiliàries especulatives. L'article va causar una forta impressió entre la societat civil manresana.

Tot plegat va fer que, en impulsar-se des de l'Assemblea de Catalunya la campanya «Salvem Catalunya per la democràcia», a Manresa es constituís, el novembre del 1976, la comissió «Salvem Manresa per la democràcia», integrada per membres del Congrés de Cultura Catalana, sectors professionals, joves empresaris, l'Assemblea Democràtica de Manresa, el Cercle Artístic, el Secretariat d'Entitats i associacions esportives. El seu objectiu era assolir la conservació d'edificis emblemàtics de la ciutat com el Casino, la casa Lluvià, els espais de la ca-

serna, els bombers, les Mandongueres, els Infants, la Casa Caritat i Sant Francesc. Ben aviat es van reunir amb l'alcalde Ramon Roqueta per aconseguir evitar l'enderrocament de la casa Lluvià, conservar el Casino com a espai públic i qualificar com a zones d'equipament públic tots aquells espais existents que havien tingut aquesta funció. Inicialment l'Ajuntament s'hi mostrà reticent, però no disposava de prou diners per comprar tots aquests espais.

La lluita ciutadana va ser constant amb una recollida d'unes 7.000 firmes en reivindicació del patrimoni local l'octubre del 1976 i amb mobilitzacions, com les del 13 de novembre següent, quan es volia organitzar una concentració davant del Casino, però la manca d'autorització policial la va fer traslladar a la Pista Castell, on es va reunir un miler de persones. Malgrat tot, el camí de sortida no va ser gens fàcil. Al llarg del 1977 i el 1978 l'Assemblea Democràtica de Manresa i la Comissió de Política Municipal van intentar evitar una gestió privada com la proposada per l'empresa promotora Mabay SA –disposada a comprar l'edifici per destinar-lo el 60% a sales de jocs i a un restaurant– i recuperar el Casino i altres edificis per a la ciutat.

Finalment, el 28 de febrer del 1978 es va aconseguir que la Diputació de Barcelona, sota la presidència de Tarradellas, volgués declarar monument historicoartístic provincial el Casino de Manresa. De totes maneres, el cas no es va resoldre fins entrada la democràcia –tot i que amb processos judicials que han cuejat fins als nostres dies– i amb uns costos econòmics molt elevats, ja que l'Ajuntament manresà va pagar més de nou milions d'euros per l'immoble. Actualment, el Casino acull una biblioteca i diverses sales d'exposicions i conferències, i l'edifici dels Infants també pertany a l'Ajuntament i allotja les dependències dels Serveis a les Persones i de Drets de Ciutadania. La casa Lluvià és la seu de la delegació del Col·legi d'Arquitectes Bages-Berguedà, però altres obres d'Ignasi Oms, com per exemple la torre Lluvià, avui en dia es troben en un procés de degradació que és pràcticament irreversible.

amb 7, PSUC amb 5, UCD amb 3, l'Agrupació d'Electors Independents amb un i el PSAN també amb un, mentre ERC i Falange no van obtenir representació.

Es va optar per buscar punts d'acord en un govern d'unitat de les forces que fins llavors havien participat conjuntament en l'Assemblea (PSC, CIU, PSUC i PSAN) i deixar així al marge UCD i l'Agrupació d'Electors Independents, més identificats amb la continuïtat. El 19 d'abril del 1979 es va constituir l'Ajuntament amb Joan Cornet com a nou alcalde i un govern que volia mantenir una unitat que ja no era possible en context de llibertat. En qualsevol cas, en última instància, aquests comicis van suposar l'arribada de la democratització municipal, amb l'entrada als ajuntaments de moltes persones que fins llavors havien lluitat per la llibertat.